

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА

Підпис

2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна практика

Назва дисципліни

Галузь знань 02 – Культура і мистецтво

Спеціальність – 022 Дизайн

Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський

Освітньо-професійна програма – Дизайн

Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПП.10.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – Технологій і дизайну

Кафедра – Рисунку та проектної графіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Підсумковий контроль			
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д	I	2	3	90	-	-	-	36	-	54	-	-	+	-

Програма практики складена на основі діючої освітньо-професійної програми «Дизайн» за спеціальністю 022 «Дизайн»

Програма практики складена

Підпис автора

Віктор ТРАЧУК

Ступінь, вчене звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора

Підпис автора

Любов МИЛЕНЬКА

Ступінь, вчене звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора

Схвалена на засіданні кафедри рисунку та проектної графіки

Протокол від 22.01.2024 № 8

Зав. кафедри

Підпис

Ігор КОВТУН

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій та дизайну

Голова вченої ради факультету

Підпис

Тетяна ІВАНІШЕНА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОПП «Дизайн» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Технологій і дизайну		Оксана СТРИЖОВА

«Навчальна практика» є однією із фахових освітніх компонент і займає провідне місце у підготовці фахівців-дизайнерів освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 022 «Дизайн» за освітньо-професійною програмою «Дизайн».

Пререквізити: рисунок, живопис, основи композиції.

Кореквізити: художнє проектування дизайн-об'єктів, переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із спеціальності 022 Дизайн та освітньої програми «Дизайн», за якою здійснюють професійну підготовку в Хмельницькому національному університеті, дисципліна «Перша навчальна практика» має забезпечити формування і розвиток у студентів:

компетентностей, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування різних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність здійснювати композиційну побудову предметів, об'єктів; здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах; здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього предмету, об'єкту дизайну; здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису.

програмних результатів, а саме: вміння застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях; усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні; аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати предмети та об'єкти дизайну для розроблення художньо-проектних вирішень; розробляти композиційне вирішення предметів та об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах; враховувати властивості матеріалів та конструктивних будов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

Мета практики полягає в тому, щоб засобами рисунку та живопису здобувачі вищої освіти удосконалили навички дослідження в натурних об'єктах флори і фауни красу та гармонію пластики природних форм, покращили навички використання методів аналізу та відтворення в рисунку конструктивної основи складових частин і загальної цілісної форми рослин, комах та інших об'єктів природного походження, а також збагатили свої колористичні здібності, виконуючи етюди з натури на пленері; отримали досвід публічної роботи і комунікації.

Предмет практики: графічні та кольорові засоби у конструктивній побудові природних форм, лінійна та повітряна перспектива в зображеннях міського, сільського та ландшафтного пейзажу, стилізація форм природи у створенні композицій з додаванням елементів архітектури, сільський та міський пейзажі.

Завдання практики: оволодіти методами побудови просторових зображень згідно законів лінійної і повітряної перспективи, способами творчого дослідження структури та конструкції природних форм як джерела творчості у пошуку дизайнерських ідей, концепцій. Збагатити колористичне сприйняття світу. Навчитись поєднувати лінію, пляму, тон з конструктивною побудовою об'ємної форми. Створювати кольорову гаму художніх образів дизайн об'єктів на основі природних кольорових сполучень. Навчитись знаходити єдине стилістичне рішення складових елементів дизайн об'єктів.

Результати навчання: після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти здатний:

- виконувати реалістичний рисунок або етюд пейзажного мотиву та природних елементів з використанням різних графічних засобів.
- виконувати завдання з рисунку та живопису, пристосовуючись до обставин пленеру;
- знаходити в природі потрібний натурний матеріал, що відповідає тематичному змісту творчих та проектних завдань;

– на основі зібраного графічного матеріалу та спостережень виконати ескізний проєкт (макет) дизайн-об'єкту.

Реалізація навчальної практики проводиться на базі кафедри рисунку і проєктної графіки ХНУ.

Здобувач вищої освіти направляється для проходження практики за відповідним наказом ректора Хмельницького національного університету, а навчально-методичне керівництво практичною підготовкою і контроль за її виконанням забезпечує кафедра рисунку та проєктної графіки, яка призначає керівника практики від університету.

Керівник практики (зі складу викладачів кафедри рисунку та проєктної графіки):

- у перший день початку практики проводить організаційні збори із практикантами, ознайомлює з особливостями виконання її завдань і звітуванням за результатами, проводить інструктаж з правил поведінки під час практики;

- видає щоденник проходження практики, консультує щодо його заповнення, забезпечує графіком виконання та методичними рекомендаціями;

- надає методичну допомогу практиканту під час виконання ним завдань і збору матеріалів, проводить консультації з аналізу і систематизації зібраного матеріалу;

- перевіряє звіт, готує відгук у щоденнику, у складі комісії, призначеної завідувачем кафедри, приймає захист результатів практики.

Студент-практикант:

- до початку практики має отримати від керівника практики методичні матеріали, щоденник і програму практики та консультацію щодо оформлення всіх необхідних документів;

- пройти інструктаж з правил поведінки на практиці;

- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

- вести щоденник, в якому стисло занотовувати виконані завдання, отримані результати та зібрані матеріали, що далі мають бути використані для складання звіту про практику;

- за три дні до закінчення практики, студент повинен представити для перевірки звіт – спеціально створену папку А-2 формату з вкладеними завданнями, які виконані під час практичної і самостійної роботи за розділами «Рисунок», «Живопис», «Композиція» та щоденник керівнику практики;

- представити звіт із виконаними роботами на перегляд перед комісією з викладачів кафедри рисунку та проєктної графіки.

Щоденник практики – виданий документ встановленого зразка та звіт з проходження практики, повинні мати: а) підпис практиканта, б) підписи, відгуки та оцінки від керівників практики від університету; в) печатки університету (деканату ФТіД).

Зміст програми навчальної дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні роботи	самостійну роботу
РОЗДІЛ 1. Рисунок. 1. Рисунок з натури краєвиду з деревами та кущами. 2. Рисунок з натури деталей і фрагментів архітектурних споруд. 3. Рисунок з натури архітектурного пейзажу вулиці, сучасних та історичних споруд .	-	12	18
РОЗДІЛ 2. Живопис. 4. Етюд з натури букета живих квітів у гамі теплих або холодних кольорів. 5. Етюд з натури садово-паркового пейзажу 6. Етюд з натури міського пейзажу.	-	12	18

РОЗДІЛ 3. Композиція.			
7. Натюрморт на підвіконні на тлі пейзажу за вікном. Матеріал акварель, гуаш, акрил	-	12	18
Разом:	-	36	54

Зміст практичних занять

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
РОЗДІЛ 1. Рисунок		
1	Рисунок з натури красвиду з деревами та кущами Літ.: [1, с. 15-22; 2, с. 60-80;]	4
2	Рисунок з натури деталей і фрагментів архітектурних споруд Літ.: [1, с. 10-12; с. 16-17; с.2, с. 26-29]	4
3	Рисунок з натури архітектурного пейзажу вулиці, сучасних та історичних споруд Літ.: [1, с. 21-23; 2, с. 18-27;]	4
Разом:		12
РОЗДІЛ 2. Живопис		
4	Етюд з натури букета живих квітів у теплій або холодній кольоровій гамі Літ.: [2] с. 80-98; [1] с. 4-22	4
5	Етюд з натури садово-паркового пейзажу Літ.: [2] с. 80-98; [1] с. 22-37	4
6	Етюди з натури міського пейзажу Літ.: [2] с. 99-110; [1] с. 54-66	4
Разом:		12
РОЗДІЛ 3. Композиція		
7	Натюрморт на підвіконні на тлі пейзажу за вікном. Матеріал акварель, гуаш, акрил. Літ.: [1] с. 114-220	12
Разом:		12
Разом:		36

Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні практичного матеріалу, підготовці до виконання практичних робіт, підготовці до заліку у вигляді підсумкового перегляду – створенню папки А-2 формату з вкладеними роботами, які виконані під час практичної і самостійної роботи за розділами «Рисунок», «Живопис», «Композиція» та заповненні щоденника практики.

Зміст самостійної роботи студентів

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
РОЗДІЛ 1. Рисунок		
1,2	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 1. Підготовка до виконання практичної роботи № 2	4
3,4	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 2. Підготовка до виконання практичної роботи № 3	4
5	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 3. Виконання звіту проходження навчальної практики	4

6	Оформлення результатів практичної роботи – створення розділу «Рисунок» для папки звіту А-2 формату з вкладеними роботами і заповнення щоденника навчальної практики	4
Разом:		16
РОЗДІЛ 2. Живопис		
7,8	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 4. Підготовка до виконання практичної роботи № 5	6
9,10	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 5. Підготовка до виконання практичної роботи № 6	6
11	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 6 .	2
12	Оформлення результатів практичної роботи – створення розділу «Живопис» для папки звіту А-2 формату з вкладеними роботами і заповнення щоденника навчальної практики.	4
Разом:		18
РОЗДІЛ 3. Композиція		
13-17	Підготовка до виконання та захисту практичної роботи № 7	16
18	Оформлення результатів практичної роботи – створення розділу «Композиція» для папки звіту А-2 формату з вкладеною роботою і заповнення щоденника навчальної практики.	4
Разом:		54

Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Обсяг навчальної практики 3 кредити ЄКТС (90 годин), тривалість – протягом 2 семестру першого курсу, за затвердженим розкладом.

Графік виконання навчальної практики

Етап	Зміст робіт	Термін виконання	Примітка
1	Проходження інструктажу.	1 тиждень	
	Консультування. Отримання щоденника практики, завдань, методичних рекомендацій		
2	Виконання практичної роботи 1	1,2 тиждень	Формат А3
3	Виконання практичної роботи 2	3,4 тиждень	Формат А3
4	Виконання практичної роботи 3	5,6 тиждень	Формат А3
5	Виконання практичної роботи 4	7,8 тиждень	Формат А3
6	Виконання практичної роботи 5	9,10 тиждень	Формат А3
7	Виконання практичної роботи 6	11,12 тиждень	Формат А3
8	Виконання практичної роботи 7	13,17 тиждень	Формат А2
9	Оформлення звіту з проходження практики	18 тиждень	Звіт – папка формату А-2 з виконаними роботами, заповнений щоденник практики
	Представлення на перегляд результатів навчальної практики		Диференційний залік

Процес навчання з навчальної практики ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: використання методів проблемного навчання у практичних заняттях (з використанням майстер-класів, практикумів), самостійна робота. Ці заходи мають за мету допомогти здобувачам вищої освіти оволодіти: а) спеціальною термінологією за фахом навчання; б) практичними навичками; в) прийомами використання спеціальних інструментів і технік роботи над побудовою і зображенням об'ємної форми. г) навчитись використовувати природні біонічні форми в якості джерела натхнення у створенні дизайн-об'єктів.

Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

У відповідності до плану і графіку виконання здобувачам виставляються поточні оцінки за результатами виконання та захисту кожного практичного завдання.

Термін захисту практичного завдання вважається своєчасним, якщо здобувач вищої освіти захистив його на поточному чи на наступному після виконання занятті за розкладом.

Пропущене заняття здобувач вищої освіти повинен відпрацювати самостійно в установленій керівником практики термін.

За несвоєчасне представлення без поважних причин виконаної практичної роботи здобувачу вищої освіти виставляється оцінка «задовільно», за шкалою ECTS не вище E (3,00-3,24).

Поточні оцінки за кожне виконане завдання виставляються керівником практики у присутності студентів на їх роботах і заносяться в журнал обліку.

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом позитивно, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою.

Критерії оцінювання результатів виконання навчальної практики

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	<p>Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, впевнено і точно використовує придбані знання і професійні навички, уміє пов'язувати теорію з практикою, вміло застосовує графічні засоби та художні матеріали при виконанні практичної роботи.</p> <p>Відмінна оцінка передбачає, що практичне завдання виконане на високому професійному рівні, має вдале композиційне і стилістичне рішення, гармонійно поєднує в собі всі складові елементи, витримані пропорційні відносини між деталями і загальним цілим, виявлене головне і другорядне, витримані правила лінійної та повітряної перспективи. Виявлені передній, середній та задній плани. Дотримані світло-тіньові співвідношення, досягнуто гармонійної кольорової гамми. Належним чином складено документацію – звіт та щоденник навчальної практики.</p> <p>Допустима несуттєва помилка.</p>
Добре	<p>Студент у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, використовує придбані знання і професійні навички, вміло застосовує графічні засоби та художні матеріали.</p> <p>Практичне завдання виконане на професійному рівні, має вдале композиційне і стилістичне рішення, гармонійно поєднує в собі всі складові елементи, витримані пропорційні відносини між деталями і загальним цілим, виявлене головне і другорядне, витримані правила лінійної та повітряної перспективи. Дотримані світло-тіньові співвідношення. Належним чином складено документацію – звіт та щоденник навчальної практики.</p> <p>але при виконанні завдання допущені окремі неточності і дві-три несуттєві помилки.</p>

Задовільно	<p>Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання, передбачених програмою. Не впевнено користується художніми матеріалами та графічними засобами.</p> <p>Практичне завдання виконане з суттєвими помилками, має невдале композиційне рішення, не точно знайдені пропорції та світло-тіньові співвідношення, порушені лінійна і повітряна перспективи, дуже спрощена кольорова гама. Неохайно складено документацію – звіт та щоденник навчальної практики.</p>
Незадовільно	<p>Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Допускає безліч суттєвих помилок, не вміє користуватись художніми матеріалами та графічними засобами.</p> <p>Практичне завдання виконане недбало, не знайдене композиційне рішення, спотворені основні пропорції, порушені тональні відносини, лінійна і повітряна перспективи. Не надано звіт та щоденник практики.</p> <p>Студент не може продовжити навчання без додаткового вивчення дисципліни.</p>

Підсумкова оцінка

Загальна оцінка вираховується керівником практики як середньоарифметичне поточних оцінок, отриманих студентом за всі виконанні завдання з додаванням оцінки від комісії за перегляд. Підсумкова оцінка за результатами практики виставляється за умови виконання всіх завдань практики в повному обсязі і представлених на перегляді.

Підсумкова оцінка оголошується студенту після перегляду.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота							Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік
Звіт							Звіт-перегляд	За рейтингом
1	2	3	4	5	6	7		
ВК*:							0,4	0

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Перехід від вітчизняної шкали оцінювання до європейської (ECTS)

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
		Бали	Категорія	Опис
A	4,75–5,00	5	Зараховано	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Рекомендована література

Основна

1. Туманов І. Рисунок. Живопис. Скульптура: Теоретико-методологічні основи комплексного навчання / І. М. Туманов. – Львів: Аверс, 2015. – 496 с.
2. Горбенко А. Акварельний живопис для архітекторів. / А.А. Горбенко. – К.: Будівельник, 2015. – 128 с.
3. Малік Т. Історія дизайну архітектурного середовища: навч. посіб./ Т.В. Малік. – К.: КНУБА, 2015. – 192 с.
4. Robert W. Gill. The Thames and Hudson. Manual of Rendering with Pen and Ink.– London: 2015.

Додаткова

1. Фельдман В. Мистецтво акварельного живопису. / В.А. Фельдман. – К.: Мистецтво, 2010.
2. Косміна Т. Сільське житло Поділля. / Т.В. Косміна. – Київ, 2010.
3. Самойлович В. Народна архітектурна творчість. / Т.В. Косміна.– Київ, 2010.
4. Свид С. Художні техніки. – С.П. Свид, В.І. Проців. – К.: Мистецтво, 2012.
5. Литвиненко В. Особливості виконання натюрморту на підвіконні як одного з основних завдань з дисципліни «Навчальна практика» / В. С. Литвиненко, В. А. Трачук / Сучасні досягнення в науці та освіті : зб. пр. XVIII Міжнар. наук. конф., 13–20 верес. 2023 р., м. Нетанія (Ізраїль). – Хмельницький : ХНУ, 2023. – С. 203 -210.

Інформаційні ресурси

1 Модульне середовище для навчання.

URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/enrol/index.php?id=8512>

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОПШ «Дизайн» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Технологій і дизайну		Оксана СТРИЖОВА